

ترسیم نقشه راه بین‌المللی سازی دانشگاه علوم پزشکی

الهام موحدکر* : کارشناس مسئول آموزش داروسازی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

چکیده: هدف مطالعه حاضر تبیین اجزای مورد لزوم در ترسیم نقشه راه بین‌المللی سازی دانشگاه علوم پزشکی بوده است. به‌منظور استخراج مؤلفه‌های بین‌المللی سازی دانشگاه علوم پزشکی مطالعه‌ای کیفی انجام شد. محیط پژوهش یکی از دانشگاه‌های قطب علوم پزشکی کشور بود. مرحله کیفی از طریق مصاحبه با دست‌اندرکاران اجرائی انجام شد. مصاحبه‌ها به روش تحلیل محتوا تجزیه و تحلیل شد. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی از نرم‌افزار MAXQDA10 استفاده شد. محتوای مصاحبه‌ها در قالب ۳ مقوله، ۸ مفهوم و ۷۵ کد طبقه‌بندی شد. ۳ مقوله اصلی مطالعه عبارت‌اند از: (۱) تحلیل سوات؛ (۲) موضوع محوری/حیطه؛ و (۳) اقدامات/طرح‌ها. تحلیل سوات در قالب ۴۳ کد و ۴ مفهوم، تهدیدها ۵ کد، نقاط ضعف ۱۳ کد، نقاط قوت ۱۳ کد، فرصت‌ها ۱۲ کد، موضوع محوری/حیطه، ۲۳ کد و ۲ مفهوم، اهداف مشتمل بر ۵، مقدمات دستیابی به اهداف ۱۸، اقدامات/طرح‌ها ۹ کد و ۲ مفهوم، توسعه امور دانشگاهی در سطح بین‌المللی ۶ کد و تبیین و توسعه همکاری‌های بین‌المللی ۳ کد بوده است. به دلیل دگرگونی‌های شدیدی که امروزه دنیای آموزش پزشکی را تحت تأثیر قرار داده‌اند، ضروری است اهداف، برنامه‌ها و جهت‌گیری‌های دانشگاه‌ها بیش از پیش در کانون توجه واقع شوند.

واژگان کلیدی: نقشه راه، بین‌المللی سازی، دانشگاه، علوم پزشکی.

***نویسنده‌ی مسؤول:** کارشناس مسئول آموزش داروسازی، دانشکده داروسازی، دانشگاه علوم پزشکی ایران، تهران، ایران.

Email: elhammovahed1364@yahoo.com

مقدمه

روند بین‌المللی سازی و ایجاد جوامع بین‌المللی، نظام‌های آموزش پزشکی دنیا را به سوی تربیت افرادی با شایستگی‌های میان فرهنگی، تفکر انتقادی و توانایی مواجهه و حل مسائل پیچیده روز سوق داده است (واجارگاه و همکاران ۱۳۹۱). بین‌المللی سازی عبارت است از: فرآیند تحول سازمانی، ترویج دیدگاه بین‌المللی، ورود بعد بین‌المللی در تمام جنبه‌های مدیریت جامع و ارتقای کیفیت آموزش، یادگیری و دستیابی به شایستگی‌های مطلوب، ادغام ابعاد بین‌المللی و بین فرهنگی در آموزش، پژوهش و کارکردهای خدمت‌رسانی هر مؤسسه، و چالشی مستمر و نظام‌مند در جهت همسویی با استانداردهای بین‌المللی (وود، ۱۹۹۰؛ نایت، ۱۹۹۵؛ وند، ۱۹۹۷؛ سودرکوئیست، ۲۰۰۲؛ نایت، ۲۰۰۴؛ و ایولیس، ۲۰۰۶). ادراک بین ملتها و هویت‌های فرهنگی عامل کلیدی در بین‌المللی سازی بوده و تمام کارکردهای آموزش عالی را درگیر می‌کند (استرومکوئیست، ۲۰۰۷). بین‌المللی سازی به‌عنوان فرآیند ادغام ابعاد بین‌المللی، بین فرهنگی و جهانی با عملکردها، فعالیت‌های کلیدی و برنامه عملیاتی دانشگاهی تعریف می‌شود. در این تعریف عملیاتی مشخص می‌شود که دانشگاه‌ها ملزم هستند دیدگاه خویش را به سوی بین‌المللی سازی تغییر دهند. این موضوع دامنه وسیعی از اقدامات را از جمله اصلاح کوریکولومهای آموزشی، دوره‌های آموزشی، اعطای درجات مشترک تحصیلی، برنامه‌های تبادل دانشگاهی و اقدامات مشارکتی شامل می‌شود (سالمی، ۲۰۰۹؛ ویت، ۲۰۱۱؛ دانشگاه ناتینگهام، ۲۰۱۳؛ میر و وایلد، ۲۰۱۳؛ جانز و هولر، ۲۰۱۳؛ نایت، ۲۰۱۴؛ هیتور، ۲۰۱۵). در دو دهه اخیر، پدیده بین‌المللی سازی آموزش در دانشکده‌ها و مؤسسات آموزش عالی سراسر جهان با

رشدی فراگیر روبرو بوده و به‌عنوان مهم‌ترین عامل تغییر در راستای ارتقاء کیفیت دانشکده‌ها و مؤسسات آموزش عالی بشمار می‌رود (خرسندی، ۱۳۹۱). در حال حاضر، سیاست‌گذاری و سرمایه‌گذاری بر روی فعالیت‌های گوناگون آموزش عالی بین‌المللی صرفاً در اختیار و انحصار کشورهای توسعه‌یافته نیست؛ در سال‌های اخیر، برخی از کشورهای هم‌جوار، از قبیل قطر و امارات، که تاریخ و سابقه چندان آشکاری در زمینه نهاد آموزش عالی ندارند نیز سیاست‌ها و استراتژی‌های مختلف و عمدتاً کاربردی و موفق را برای بین‌المللی سازی آموزش عالی اتخاذ کرده‌اند (رومانی، ۲۰۰۹). لازم به ذکر است نایت (۱۹۹۷)، از پیشگامان و نظریه‌پردازان بین‌المللی سازی، با اجرای مطالعه خود تحت عنوان «بین‌المللی سازی آموزش عالی در کشورهای آسیایی» اولین گام را در راستای بین‌المللی سازی دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی آسیا و خاورمیانه برداشته است. مطالعه مذکور با همکاری مؤسسه بین‌المللی سازی آموزش عالی در کشورهای آسیایی انجام شد (نایت، ۱۹۹۷).

بر مبنای گزارش روند بین‌المللی سازی دانشگاه آکسفورد (۲۰۱۷)، کشور ایران تا پایان سال ۲۰۱۶ از لحاظ تعداد شعب بین‌الملل تأسیس شده در سطح کشورهای آسیایی پس از روسیه، هند و چین و با دارا بودن ۳ شعبه پردیس بین‌الملل به‌طور مشترک با کشور کره در مقام چهارم قرار داشت. این میزان تنها ۵٪ شعب بین‌الملل در سطح آسیا را به خود اختصاص داد (گریفیت، ۲۰۱۷).

در سند چشم‌انداز ۱۴۰۴، ایران کشوری با جایگاه اول علمی در سطح منطقه‌ی آسیای جنوب غربی ترسیم شده است. بنابراین، ضروری است دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور در جهت بین‌المللی سازی آموزش علوم پزشکی حرکت کنند. در بخش ۱۲ ماده ۶۴ و ۶۵

دانشگاه های قطب علوم پزشکی کشور بود. مرحله کیفی از طریق مصاحبه با دست‌اندرکاران اجرایی انجام شد. با توجه به قلمرو موضوعی نمونه هدفمند، مصاحبه‌شوندگان در این زمینه شامل ۱۱ نفر از مدیران، روسا و کارشناسان حوزه‌های امور بین‌الملل، آموزش و پژوهش دانشگاه فوق‌الذکر با حداقل ۳ سال سابقه کاری بوده است. بدین منظور مصاحبه نیمه ساختارمند با نمونه‌گیری هدفمند و به روش گلوله برفی با استفاده از راهنمای مصاحبه و در حد اشباع داده‌ها انجام شد.

در مصاحبه نیمه ساختاریافته سؤالات توصیفی و ساختاری با تمرکز بر روی مسائل یا حوزه‌ای که باید پوشش داده شده و مسیرهایی که باید پیگیری شود، گنجانده شد. توالی پرسش‌ها برای تمام شرکت‌کنندگان مشابه هم نبوده است. بلکه به فرآیند مصاحبه و پاسخ‌های هر فرد بستگی داشته است. مصاحبه با سؤالات ساده و کلی‌تر شروع شده و به سمت سؤالات اختصاصی‌تر پیش می‌رفت. سؤالات مطالعه بر مبنای مطالعه مقدماتی به شکل مرور نظام‌مند و مبتنی بر استخراج اسناد، مدارک و گزارش‌های موجود در سطح ملی و بین‌المللی از وب‌سایت دانشگاه‌های ایران و اسکو، اسکولار، فاینند آرتیکل، منابع چاپی کتابخانه‌ای و الکترونیکی، مکاتبه به‌وسیله ایمیل در کشورهای منتخب جهان، وب‌سایت دانشگاه‌های معتبر ایران و جهان (از جمله: آمریکا، کانادا، استرالیا، و ژاپن) و مؤسسات و پایگاه‌های مؤثر در بین‌المللی کردن دانشگاه‌ها (از قبیل: انجمن بین‌المللی تعلیم و تربیت، انجمن بین‌المللی رؤسای دانشگاه‌های جهان، آژانس تضمین کیفیت آموزش عالی، انجمن بین‌المللی تعلیم و تربیت آمریکا) American Council on Education)، و انجمن بین‌المللی و بین فرهنگی تعلیم و تربیت آمریکا (American Council on International and Intercultural Education)

قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران به صراحت بر گسترش ارتباطات علمی با مراکز و نهادهای آموزشی و تحقیقاتی معتبر بین‌المللی تأکید شده است. در راهبرد کلان نقشه جامع علمی کشور نیز بر بین‌المللی سازی آموزش عالی و همکاری‌های علمی بین‌المللی اشاره شده است. در واقع، با توجه به اشارات اسناد بالادستی و تغییرات چند دهه گذشته لازم است دانشگاه‌های علوم پزشکی رسالت‌ها، مأموریت‌ها، اهداف و کارکردهای خویش را بازنگری نموده، و بین‌المللی سازی آموزش عالی را به عنوان راهبردی استراتژیک در ترسیم چشم‌انداز دانشگاهی لحاظ نمایند. بدین‌وسیله گسترش وجهه بین‌المللی، صدور دانش و یافته‌های علمی، تبادلات دانشجویی، برطرف نمودن تنگناهای مالی و افزایش کیفیت آموزشی دانشگاه‌های علوم پزشکی محقق خواهد شد (زمانی‌منش و همکاران، ۱۳۹۷).

در حال حاضر، ایران ظرفیت بالقوه‌ای در راستای تبدیل شدن به کشور میزبان دانشجویان بین‌المللی به ویژه در سطح قاره آسیا و منطقه را دارد. در اسناد بالادستی نیز بر لزوم حضور ایران در سطح منطقه به عنوان کشوری توسعه یافته با جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری تأکید شده است. بین‌المللی سازی آموزش علوم پزشکی به عنوان راهبردی کارآمد در جهت مواجهه با نیازهای متنوع جامعه جهانی شده مطرح شده است. در همین راستا هدف مطالعه حاضر تبیین اجزاء مورد لزوم در ترسیم نقشه راه بین‌المللی سازی دانشگاه علوم پزشکی بوده و در یکی از دانشگاه‌های قطب علوم پزشکی کشور اجرا شده است.

مواد و روش‌ها

به منظور استخراج مؤلفه‌های بین‌المللی سازی دانشگاه علوم پزشکی و ترسیم نقشه راه بین‌المللی سازی مطالعه‌ای کیفی انجام شد. محیط پژوهش یکی از

می‌داد انواع مشابهی از داده‌ها را از تمام افراد مطلع گردآوری کند (شکل ۱).

و گزارش‌های سازمان همکاری و توسعه اقتصادی از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۸ ساخته شدند. همچنین، در طراحی راهنمای مصاحبه از نظرات متخصصان مربوطه استفاده شد. راهنمای مصاحبه به محقق اطمینان

راهنمای مصاحبه کیفی

۱. لطفاً مختصراً در زمینه سوابق کاری خویش در دانشگاه علوم پزشکی ... توضیح دهید؟ (اطلاعات مورد انتظار:
مشخصات دموگرافیک/زمینه و سابقه کاری/اطلاعات شغلی و حرفه‌ای)
۲. واژه «بین المللی سازی» را به عنوان حیطة ای موضوعی تحقیقاتی/پژوهشی و اجرائی چگونه توصیف و تفسیر می‌نمائید؟ (اطلاعات مورد انتظار: سنجش دانش و اطلاعات مبتنی بر واقعیت مصاحبه‌شونده پیرامون بین المللی سازی)
۳. از نظر شما عملکرد دانشگاه علوم پزشکی ... در راستای برنامه ریزی و اجرای بین المللی سازی چگونه است؟ لطفاً بر مبنای تجارب خویش توضیح دهید. (اطلاعات مورد انتظار: عملکرد/دستاوردها و موفقیت‌ها/چالشها/احتمالات/پیش‌بینی آینده)
۴. لطفاً توضیح دهید که چرا فرآیند بین المللی سازی دانشگاهی را اینگونه (خوب یا بد) تفسیر می‌نمائید؟ (اطلاعات مورد انتظار: ارزیابی کلی تجربه مصاحبه‌شونده پیرامون تلاشهای بین المللی سازی)

شکل ۱. راهنمای مصاحبه کیفی

نسخه‌برداری در فاصله زمانی کوتاه پس از مصاحبه انجام شد. مصاحبه‌ها به روش تحلیل محتوا تجزیه و تحلیل شد. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌های کیفی از نرم‌افزار MAXQDA10 استفاده شد. مقوله‌ها، مفاهیم و کدها بر اساس نظر محقق ساخته و تعریف شده‌اند. در استفاده از رویکرد تحلیل محتوا توجه به دو نکته ضروری است: الف) نگارش، بخش لاینفک تحلیل محتوا است نه بخشی که در پایان فرآیند می‌بایست انجام شود، بنابراین نگارش می‌بایست در گام نخست تحلیل آغاز شده و در تمامی فرآیند ادامه یابد؛ ب) باید توجه داشت که فرآیند تحلیل محتوا یک فرآیند خطی، شامل گذار از یک مرحله به مرحله بعدی نیست، بلکه فرآیند تحلیل محتوا فرآیندی بازگشتی است که مستلزم حرکت رو به جلو یا رو به عقب میان مراحل مختلف تحلیل است. در این پژوهش از روش تحلیل محتوا به این صورت استفاده شد که ابتدا با مرور متن مصاحبه‌ها با توجه به هدف پژوهش با کدگذاری شروع شده و کدهای مشابه شناسایی شدند. در ادامه بر اساس کدهای مشابه، کدهای اولیه انتخاب شدند و از درون کدهای هر حوزه بر اساس شهود و درک پژوهشگر

روایی ابزار تحقیق از طریق تأیید گروه متخصصان و اعتبار آن از طریق چک کردن نظرات اعضای شرکت‌کننده‌ای که اطلاعات از آنان به دست آمد صورت گرفت. همچنین قبل از شروع تحقیق، مطالعه‌ای پایلوت با دو نفر از افراد آگاه در زمینه موضوع پژوهش در راستای رفع نواقص راهنمای مصاحبه انجام شد.

قبل از انجام مصاحبه ارتباط مناسب (اعم از: معرفی پژوهشگر، ذکر انگیزه اجرای پژوهش، ذکر محرمانه ماندن نام مصاحبه‌شونده و مکالمات ضبط شده، علت انتخاب فرد مصاحبه‌شونده، اخذ رضایت فرد مصاحبه‌شونده جهت ضبط مکالمات و ...) برقرار شد.

جهت امکان تبادل بهتر افکار و اطلاعات، مصاحبه رو در رو انجام شد. مصاحبه در زمانی نسبتاً کوتاه که برای مصاحبه‌شوندگان راحت‌تر بوده و دغدغه فکری کمتری داشتند، انجام شد. در طی مصاحبه قسمت‌های مورد نظر یادداشت و با رضایت مصاحبه‌شونده از ابزار ضبط مکالمات استفاده شد.

جهت تجزیه و تحلیل اطلاعات، فایل‌های صوتی پیاده‌سازی و مستند شده، و نهایتاً طبقه‌بندی شد.

طولانی‌تر بودن دوره آموزشی دانشجویان خارجی نسبت به سایر کشورها، بالا بودن میزان شهریه نسبت به برخی از دانشگاه‌های بین‌المللی، جذب دانشجویان خارجی انصرافی توسط دانشگاه‌های حوزه خلیج فارس و عدم وجود جذابیت آموزشی-علمی در مقایسه با سایر کشورها در زمره مهم‌ترین تهدیدها به شمار می‌رود.

مفهوم نقاط ضعف مشتمل بر ۱۳ کد است. فلذا پرداخت هزینه بالای اجرای پایان‌نامه توسط استاد و دانشجو، عدم تناسب امکانات رفاهی-آموزشی با شهریه‌های دریافتی، تردد بین ساختمان‌های پردیس بین‌الملل توسط دانشجویان و اساتید، عدم توفیق در ساماندهی دانشجویان بین‌الملل، عدم آشنایی دانشجویان خارجی جدیدالورود با امور آموزشی-فرهنگی، عدم وجود ساختار فیزیکی مناسب، فعالیت محدود مراکز وابسته دانشگاه در حوزه اعتباربخشی مؤسسه‌ای، عدم تسلط برخی اساتید و کارمندان به زبان انگلیسی، نوپا بودن معاونت پژوهشی پردیس بین‌الملل، عدم فراهمی امکان برقراری ارتباط مستقیم با اساتید دانشگاه‌های طرف قرارداد، فعالیت محدود در حوزه جذب دانشجویان غیر ایرانی، عدم تسلط دانشجویان به زبان فارسی و احساس غربت دانشجویان خارجی در کشور در زمره مهم‌ترین نقاط ضعف به شمار می‌رود.

مفهوم نقاط قوت مشتمل بر ۱۳ کد است. لذا پذیرش دانشجو از طریق کنکور سراسری، تعدد و تکافوی مراکز تحقیقاتی دانشگاه، تأسیس خوابگاه دانشجویی مجزا جهت دانشجویان بین‌الملل، ارتقای امور آموزشی، درآمدزایی، انطباق با استانداردهای ملی و بین‌المللی آموزشی-پژوهشی، ارائه خدمات آموزشی-پژوهشی توسط اعضای هیأت علمی مجرب دانشگاه، تأسیس پردیس بین‌الملل مجزا، موقعیت مکانی، نوع نگاه و ارزش‌گذاری به دانشجویان بین‌الملل، فراهمی تسهیلات در راستای تربیت دانشجو، مشارکت ارگان‌ها و سازمان‌های زیرمجموعه و وابسته به دانشگاه و حرکت در جهت افزایش مرجعیت علمی در زمره مهم‌ترین نقاط قوت به شمار می‌رود.

از موضوع مورد بررسی مفاهیم و مقوله‌های اصلی شناسایی و دسته‌بندی شدند.

در این پژوهش تلاش گردید با ایجاد تمهیداتی معیارهای دقت، مشابه روایی و پایایی در پژوهش‌های کمی رعایت شوند.

جهت افزایش دقت و مقبولیت یافته‌ها از روش چک کردن مجدد با مصاحبه‌شوندگان استفاده شد. ملاقات حداقل دو بار با هر یک از مشارکت‌کنندگان پژوهش برای جمع‌آوری اطلاعات، استفاده از یادداشت‌های روزانه در حین جمع‌آوری اطلاعات، تماس‌های تلفنی و یا حضوری با شرکت‌کنندگان در مواقع مورد لزوم، نظرخواهی از مشارکت‌کنندگان برای تأیید صحت برداشت‌های پژوهشگر و مرور توسط افرادی غیر از شرکت‌کنندگان انجام شد.

همچنین، برای افزایش تأییدپذیری یافته‌ها درباره صحت تفسیرها و فرآیند کدگذاری با تعدادی از همکاران آشنا با نحوه تحلیل پژوهش‌های کیفی مشورت شد و کلیه مراحل انجام کار و چگونگی استخراج داده‌ها به دقت ثبت شد.

یافته‌ها

با ۱۱ نفر از صاحب‌نظران حوزه آموزش، پژوهش و بین‌الملل مصاحبه شد. محتوای مصاحبه‌ها در قالب ۳ مقوله، ۸ مفهوم و ۷۵ کد طبقه‌بندی شد. ۳ مقوله اصلی مطالعه، با این پیش‌فرض که ضروری است تمام اجزاء نقشه راه بین‌المللی سازی ترسیم شود، عبارت‌اند از: (۱) تحلیل سوات؛ (۲) موضوع محوری/حیطه؛ و (۳) اقدامات/طرح‌ها. به بیان دیگر، جهت ترسیم نقشه راه بین‌المللی سازی لازم است ابتدا تحلیل سوات انجام شده، سپس موضوعات محوری و حیطه‌ها مشخص شده، و نهایتاً اقدامات و طرح‌های پیش رو تبیین گردد.

مقوله تحلیل سوات در قالب ۴۳ کد و ۴ مفهوم به شرح ذیل طبقه‌بندی شد: (۱) تهدیدها (۲) نقاط ضعف؛ (۳) نقاط قوت؛ و (۴) فرصت‌ها.

مفهوم تهدیدها مشتمل بر ۵ کد است. بنابراین پایین بودن کیفیت آموزشی نسبت به برخی دانشگاه‌ها،

تعامل، کمبود مراکز آموزشی در کشورهای طرف تعامل، شهرت علمی و مدنی ایران در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی، شهرت دانشکده‌ها و مراکز دانشگاهی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی، قرار داشتن در فهرست برترین دانشگاه‌های کشور، شناخت به‌عنوان یکی از کم‌ریسک‌ترین دانشگاه‌های بین‌المللی و شناخت به‌عنوان یکی از قطب‌های علمی-آموزشی علوم پزشکی کشور در زمره مهم‌ترین فرصت‌ها به‌شمار می‌رود (جدول ۱).

مفهوم فرصت‌ها مشتمل بر ۱۲ کد است. فلذا جلوگیری از خروج جوانان مستعد ایرانی از کشور، توانائی انتقال تجربه کسب گواهینامه اعتباربخشی به سایر دانشگاه‌ها، فعالیت فارغ‌التحصیلان خارجی در کشورشان به‌عنوان نماینده دانشگاه، نبود فعالیت‌های پژوهشی در کشورهای طرف تعامل، نبود کتب مرجع تدریس در کشورهای طرف تعامل، نبود کوریکولوم آموزشی در کشورهای طرف

جدول ۱. تحلیل محیط داخلی و خارجی در راستای بین‌المللی سازی حوزه آموزش و پژوهش دانشگاه علوم پزشکی

مقوله اصلی	مفاهیم	کدها
تحلیل سوالات	تهدیدها	پائین بودن کیفیت آموزشی نسبت به برخی دانشگاه‌ها
		طولانی‌تر بودن دوره آموزشی دانشجویان خارجی نسبت به سایر کشورها
		بالا بودن میزان شهریه نسبت به برخی از دانشگاه‌های بین‌المللی
	نقاط ضعف	جذب دانشجویان خارجی انصرافی توسط دانشگاه‌های حوزه خلیج فارس
		عدم وجود جذابیت آموزشی-علمی در مقایسه با سایر کشورها
		پرداخت هزینه بالای اجرای پایان‌نامه توسط استاد و دانشجو
		عدم تناسب امکانات رفاهی-آموزشی با شهریه‌های دریافتی
		تردد بین ساختمان‌های پردیس بین‌الملل توسط دانشجویان و اساتید
		عدم توفیق در ساماندهی دانشجویان بین‌الملل
		عدم آشنایی دانشجویان خارجی جدیدالورود با امور آموزشی-فرهنگی
		عدم وجود ساختار فیزیکی مناسب
		فعالیت محدود مراکز وابسته دانشگاه در حوزه اعتباربخشی موسسه‌ای
		عدم تسلط برخی اساتید و کارمندان به زبان انگلیسی
	نویا بودن معاونت پژوهشی پردیس بین‌الملل	
	عدم فراهمی امکان برقراری ارتباط مستقیم با اساتید دانشگاه‌های طرف قرارداد	
	فعالیت محدود در حوزه جذب دانشجویان غیر ایرانی	
	عدم تسلط دانشجویان به زبان فارسی	
	احساس غربت دانشجویان خارجی در کشور	
	پذیرش دانشجو از طریق کنکور سراسری	
تعداد و تکافوی مراکز تحقیقاتی دانشگاه		
تأسیس خوابگاه دانشجویی مجزا جهت دانشجویان بین‌الملل		
ارتقاء امور آموزشی		
درآمدزایی		
نقاط قوت	انطباق با استانداردهای ملی و بین‌المللی آموزشی-پژوهشی	
	ارائه خدمات آموزشی-پژوهشی توسط اعضای هیئت علمی مجرب دانشگاه	
	تأسیس پردیس بین‌الملل مجزا	
	موقعیت مکانی	
	نوع نگاه و ارزش‌گذاری به دانشجویان بین‌الملل	
	فراهمی تسهیلات در راستای تربیت دانشجو	
	مشارکت ارگان‌ها و سازمان‌های زیرمجموعه و وابسته به دانشگاه	
	حرکت در جهت افزایش مرجعیت علمی	
	جلوگیری از خروج جوانان مستعد ایرانی از کشور	
	توانائی انتقال تجربه کسب گواهینامه اعتباربخشی به سایر دانشگاه‌ها	
فعالیت فارغ‌التحصیلان خارجی در کشورشان به‌عنوان نماینده دانشگاه		
فرصت‌ها	نبود فعالیت‌های پژوهشی در کشورهای طرف تعامل	
	نبود کتب مرجع تدریس در کشورهای طرف تعامل	
	نبود کوریکولوم آموزشی در کشورهای طرف تعامل	
	کمبود مراکز آموزشی در کشورهای طرف تعامل	
	کمبود مراکز آموزشی در کشورهای طرف تعامل	

شهرت علمی و مدنی ایران در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی		
شهرت دانشکده‌ها و مراکز دانشگاهی در سطح منطقه‌ای و بین‌المللی		
قرار داشتن در فهرست برترین دانشگاه‌های کشور		
شناخت به‌عنوان یکی از کم‌ریسک‌ترین دانشگاه‌های بین‌المللی		
شناخت به‌عنوان یکی از قطب‌های علمی-آموزشی علوم پزشکی کشور		

کارکنان دانشگاه، حمایت از پروژه‌های فناورانه و نیازسنجی دانشگاهی در زمره مقدمات دستیابی به اهداف است (جدول ۲).

مقوله موضوع محوری/حیطه در قالب ۲۳ کد و ۲ مفهوم به شرح ذیل طبقه‌بندی شد: (۱) اهداف؛ و (۲) مقدمات دستیابی به اهداف. مفهوم اهداف مشتمل بر ۵ کد است. فلذا آموزش استاد محور، دستیابی به جایگاه اول علمی در سطح منطقه، حضور در عرصه‌های بین‌المللی، تربیت دانشجو با سطح علمی-فرهنگی متعالی و گسترش رفاه و توسعه پایدار در زمره مهم‌ترین اهداف پیش روی دانشگاه‌های علوم پزشکی است.

جدول ۲. اهداف و مقدمات دستیابی به آن در راستای بین‌المللی سازی حوزه آموزش و پژوهش دانشگاه علوم پزشکی

مقوله اصلی	مفاهیم	کدها
موضوع محوری/حیطه	اهداف	آموزش استاد محور دستیابی به جایگاه اول علمی در سطح منطقه حضور در عرصه‌های بین‌المللی تربیت دانشجو با سطح علمی-فرهنگی متعالی گسترش رفاه و توسعه پایدار جلب حمایت سایر ارگان‌ها جلب حمایت وزارت امور خارجه جلب حمایت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مشارکت با سازمان‌های بین‌المللی تشکیل کلبه بین‌المللی سازی دانشگاهی / دانشکده‌ها بهرورزسازی سایت دانشگاهی دانشگاه بهره‌گیری از ابزارهای نوین مدیریتی
	مقدمات دستیابی به اهداف	فراهمی زیرساخت‌های آموزش و پژوهش به زبان انگلیسی در تمام مقاطع نیازسنجی علمی-آموزشی و پژوهشی، شناسایی خارج از کشور تسهیلات موجود جلب حمایت معاونت آموزشی وزارت بهداشت شناسایی پتانسیل‌های بالقوه دانشکده‌های دانشگاه در سطح بین‌المللی برگزاری منظم جلسات ادواری اجرائی ندارم همکاری‌های بلندمدت بین دانشگاهی در سطح بین‌المللی ملحوظ نمودن اسناد و برنامه‌های بالادستی و میان‌دستی دریافت حمایت از جانب اساتید، مدیران و کارکنان دانشگاه حمایت از پروژه‌های فناورانه نیازسنجی دانشگاهی

مفهوم مقدمات دستیابی به اهداف مشتمل بر ۱۸ کد است. بنابراین جلب حمایت سایر ارگان‌ها، جلب حمایت وزارت امور خارجه، جلب حمایت وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مشارکت با سازمان‌های بین‌المللی، تشکیل کمیته بین‌المللی سازی دانشگاهی / دانشکده‌ها، به‌روزرسانی سایت دانشکده‌های دانشگاه، بهره‌گیری از ابزارهای نوین مدیریتی، فراهمی زیرساخت‌های آموزش دانشجو به زبان انگلیسی در تمام مقاطع، نیازسنجی علمی-آموزشی و پژوهشی متقاضیان خارج از کشور، تسهیلات موجود، جلب حمایت معاونت آموزشی وزارت بهداشت، شناسایی پتانسیل‌های بالقوه دانشکده‌های دانشگاه در سطح بین‌المللی، برگزاری منظم جلسات ادواری اجرائی، تداوم همکاری‌های بلندمدت بین دانشگاهی در سطح بین‌المللی، ملحوظ نمودن اسناد و برنامه‌های بالادستی و میان‌دستی، دریافت حمایت از جانب اساتید، مدیران و مقوله اقدامات/طرح‌ها در قالب ۹ کد و ۲ مفهوم به شرح ذیل طبقه‌بندی شد: (۱) توسعه امور دانشگاهی در سطح بین‌المللی؛ و (۲) تبیین و توسعه همکاری‌های بین‌المللی.

مفهوم توسعه امور دانشگاهی در سطح بین‌المللی مشتمل بر ۶ کد است. مفهوم تبیین و توسعه همکاری‌های بین‌المللی مشتمل بر ۳ کد است (جدول ۳).

جدول ۳. اقدامات/طرح‌های اولویت‌دار در راستای بین‌المللی سازی حوزه آموزش و پژوهش دانشگاه علوم پزشکی

مقوله اصلی	مفاهیم	کدها
اقدامات/طرح‌ها	توسعه امور دانشگاهی در سطح بین‌المللی	گردشگری سلامت توسعه اعتباربخشی موسسه‌ای مراکز وابسته به دانشگاه ارائه آخرین دستاوردهای علمی و پژوهشی عقد تفاهم‌نامه مشترک تحکیم و توسعه امور علمی-تخصصی تبادل استاد و دانشجو
	تبیین و توسعه همکاری‌های بین‌المللی	تجاری سازی نوآوری‌ها برگزاری رویدادهای بین‌المللی همکاری دوجانبه

بحث و

نتیجه‌گیری

هدف مطالعه حاضر تبیین اجزاء مورد لزوم در ترسیم نقشه راه بین‌المللی سازی دانشگاه علوم پزشکی بوده است. محتوای مصاحبه‌ها در قالب ۳ مقوله، ۸ مفهوم و ۷۵ کد طبقه‌بندی شد. ۳ مقوله اصلی مطالعه عبارت‌اند از: (۱) تحلیل سوات؛ (۲) موضوع محوری/حیطه؛ و (۳) اقدامات/طرح‌ها.

بر مبنای نتایج پژوهش حاضر، مفاهیم تهدیدها و نقاط ضعف به ترتیب مشتمل بر ۵ و ۱۳ کد طبقه‌بندی شده است. به عنوان مثال، پائین بودن کیفیت آموزشی نسبت به برخی دانشگاه‌ها، طولانی‌تر بودن دوره آموزشی دانشجویان خارجی نسبت به سایر کشورها و بالا بودن میزان شهریه نسبت به برخی از دانشگاه‌های بین‌المللی در زمره تهدیدها به‌شمار می‌روند. همچنین، پرداخت هزینه بالای اجرای پایان‌نامه توسط استاد و دانشجو، عدم تناسب امکانات رفاهی-آموزشی با شهریه‌های دریافتی، و عدم آشنایی دانشجویان خارجی جدیدالورود با امور آموزشی-فرهنگی در زمره نقاط ضعف به‌شمار می‌روند. این نتایج با یافته‌های برخی از مطالعات مشابه تطابق دارد. بازرگان و همکاران (۱۳۸۹) در مطالعه خود در خصوص

«نگاهی به آموزش عالی فراملی در کشور ایران» قید کرده‌اند که ایران یک کشور واردکننده آموزش عالی از کشورهای نظیر انگلیس، روسیه، آمریکا و فرانسه است، و هم‌زمان صادرکننده آموزش عالی فراملی به کشورهای نظیر ازبکستان، افغانستان، ترکمنستان و پاکستان به‌شمار می‌آید. مطالعه دروندادها و فرآیندهای این نوع آموزش در قالب برنامه‌های مشترک میان دانشگاه‌های خارج از ایران با دانشگاه‌های داخلی نشان‌دهنده آن است که وضعیت موجود آن از مطلوبیت برخوردار نبوده است. نظر به اهمیت این نوع آموزش عالی، لازم است برای گسترش آن برنامه‌ریزی و سازمان‌دهی صورت گیرد (بازرگان و همکاران ۱۳۸۹). فتحی و همکاران (۱۳۹۱) نیز در مطالعه خود در خصوص «بین‌المللی سازی برنامه‌های درسی» تأکید کردند که کسب اقتدار علمی ایران مستلزم حرکت نظام آموزش به‌سوی بین‌المللی شدن است. در این راستا عواملی چون زبان تدریس، صلاحیت اساتید، خدمات پشتیبانی و همکاری‌های بین‌المللی در بین دانشگاه‌ها در کنار تأمین منابع مالی، انسانی و فناوری و چگونگی بهره‌برداری از فرصت‌هایی چون جذابیت‌های فرهنگی در ایران، از چالش‌های آموزش در دستیابی به این مهم محسوب می‌شوند (فتحی و همکاران ۱۳۹۱).

علم و تحقق رسالت‌های آموزش عالی اثربخش‌تر عمل کنند(قاسم پور و همکاران ۱۳۹۰).

همچنین، حمیدی فر و همکاران(۱۳۹۶) در مطالعه خود در خصوص «رهبری و مدیریت در بین المللی سازی» متذکر شدند که برای رسیدن به سطح مطلوب بین المللی سازی آموزش چهار حیطة اصلی باید مدیریت و رهبری شوند که شامل مطالعه تحلیلی محیط، توسعه برنامه راهبردی منسجم و هدف‌دار، پیاده‌سازی و سازمان‌دهی زیرساخت‌ها و رصد و ارزیابی پیوسته و مؤثر است. در کشور ایران به نظر می‌رسد با تکیه بر رهبری و مدیریت مؤثر، برنامه‌ریزی استراتژیک و اجرای فعالیت‌های مستمر و مرتبط با برنامه، آینده بین المللی شدن آموزش به‌طور بالقوه امیدوارکننده است(حمیدی فر و همکاران ۱۳۹۶). یافته‌های مطالعه مذکور با نتایج مطالعه حاضر که در چهارچوب تحلیل محیط داخلی و خارجی در راستای بین المللی سازی حوزه آموزش و پژوهش دانشگاه علوم پزشکی(جدول ۱) قید شده تطابق دارد.

بر مبنای نتایج پژوهش حاضر، مفاهیم اهداف و مقدمات دستیابی به آن به ترتیب مشتمل بر ۵ و ۱۸ کد طبقه‌بندی شده است. به‌عنوان مثال، آموزش استاد محور، دستیابی به جایگاه اول علمی در سطح منطقه، حضور در عرصه‌های بین المللی، تربیت دانشجو با سطح علمی- فرهنگی متعالی و گسترش رفاه و توسعه پایدار در زمره مهم‌ترین اهداف پیش روی دانشگاه‌های علوم پزشکی است. همچنین، مقوله اقدامات بین المللی سازی نیز در دو حوزه توسعه امور دانشگاهی در سطح بین المللی و تبیین و توسعه همکاری‌های بین المللی طبقه‌بندی شده است. این نتایج با یافته‌های برخی از مطالعات مشابه تطابق دارد. زمانی منش(۱۳۹۶) در مطالعه خود در خصوص «تحلیل عاملی تأییدی راهکارهای تأثیرگذار در بین المللی سازی برنامه‌های درسی علوم پزشکی» ادعان داشت هفت متغیر محتوایی/آموزشی، انگیزشی/انسانی، ساختاری/دانشگاه‌گامی، فرهنگی/اجتماعی، اطلاع‌رسانی/ارتباطی، سیاسی/دیپلماتیک و

بر مبنای نتایج پژوهش حاضر، مفاهیم فرصت‌ها و نقاط قوت به ترتیب مشتمل بر ۱۲ و ۱۳ کد طبقه‌بندی شده است. به‌عنوان مثال، شهرت علمی و مدنی ایران در سطح منطقه‌ای و بین المللی، شهرت دانشکده‌ها و مراکز دانشگاهی در سطح منطقه‌ای و بین المللی، و قرار داشتن در فهرست برترین دانشگاه‌های کشور در زمره فرصت‌ها به‌شمار می‌روند. همچنین، نوع نگاه و ارزش‌گذاری به دانشجویان بین‌الملل، فراهمی تسهیلات در راستای تربیت دانشجو، و مشارکت ارگان‌ها و سازمان‌های زیرمجموعه و وابسته به دانشگاه در زمره نقاط قوت به‌شمار می‌روند. این نتایج با یافته‌های برخی از مطالعات مشابه تطابق دارد. ذاکر صالحی و صالحی نجف‌آبادی(۱۳۹۱) نیز در مطالعه خود در خصوص «ارائه راهبردهایی برای جذب دانشجویان خارجی در ایران» بر اولویت تمرکز بر رقابت منطقه‌ای در مقابل خط‌شکنی در عرصه جهانی و یا حفظ وضع موجود با تمرکز بر محوریت پژوهش و فناوری در جذب دانشجویان خارجی است. آنان راهبرد جذب دانشجویان شایسته را توصیه نمودند. همچنین، تمهید زیست‌بوم مناسب علمی و رفاهی، ارائه کیفیت بالای آموزش، آموزش انعطاف‌پذیر و ارائه خدمات آموزشی ارزان را به‌عنوان ارکان اصلی راهبرد ایرانی متذکر شدند(ذاکر صالحی و صالحی نجف‌آبادی ۱۳۹۱). قاسم پور و لیاقت‌دار(۱۳۹۰) نیز در مطالعه خود در خصوص «تحلیلی بر بومی‌سازی و بین المللی شدن برنامه درسی دانشگاه‌ها در عصر جهانی‌شدن» اشاره کردند که بومی‌سازی و بین المللی شدن یکی از مهم‌ترین لوازم در عصر جهانی‌شدن است. اگرچه هر نظام آموزشی طبق آرمان‌ها و اهداف جامعه و با توجه به میزان اهمیتی که برای دانش ملی و دانش جهانی قائل است، راهکارها و فرصت‌های خاصی در ارتباط با رویکرد بین المللی سازی و بومی‌سازی علوم دارد. اما نظام‌هایی که دور از هرگونه افراط و تفریط در این زمینه قدم برداشته‌اند توانسته‌اند نسبت به فرصت‌ها و چالش‌های پیش رو تصمیمات مؤثرتری داشته باشند و در بحث تولید

آخرین دستاوردهای علمی و پژوهشی، عقد تفاهم‌نامه مشترک، تحکیم و توسعه امور علمی-تخصصی و تبادل استاد و دانشجو در زمره طرح‌ها/اقدامات اولویت‌دار پیش رو در حیطة توسعه امور دانشگاهی در سطح بین‌المللی است. تجاری‌سازی نوآوری‌ها، برگزاری رویدادهای بین المللی و همکاری دوجانبه نیز در زمره طرح‌ها/اقدامات اولویت‌دار پیش رو در حیطة تبیین و توسعه همکاری‌های بین المللی بوده که باید همواره مدنظر قرار گیرد.

محرمانه نگاه‌داشتن اسامی مصاحبه‌شوندگان و نام دانشگاه، آزاد بودن افراد مورد مطالعه در قبول یا رد شرکت در پژوهش، کسب رضایت آگاهانه شرکت‌کنندگان در فرآیند پژوهش، در اختیار گذاشتن نتایج در صورت درخواست مشارکت‌کنندگان، رعایت صداقت، امانت و پرهیز از سوگیری در تفسیر و برداشت از نتایج مدنظر در تمام مراحل انجام پژوهش از جمله ملاحظات اخلاقی رعایت شده در پژوهش حاضر به‌شمار می‌روند.

نقطه قوت پژوهش حاضر آن است که با توجه به نیاز مبرم دانشگاه مربوطه به تدوین نقشه راه بین المللی سازی و بر مبنای دستور معاونت آموزشی و ریاست دانشگاه برای اولین مرتبه تدوین شده و از این لحاظ طرحی کاربردی و مرتبط با صنعت به‌شمار می‌رود.

نقطه ضعف پژوهش حاضر آن است که پژوهش حاضر در یکی از دانشگاه‌های قطب علوم پزشکی کشور انجام شده و ممکن است نتایج آن به سایر دانشگاه‌های کشور که از امکانات و زیرساخت‌های دانشگاه مربوطه برخوردار نیستند قابل تعمیم نباشد.

احتمال عدم همکاری برخی صاحب‌نظران جهت انجام پژوهش از محدودیت‌های پژوهش حاضر بوده که از طریق درخواست کتبی و گرفتن مجوز و معرفی‌نامه معاونت تحقیقات فناوری و همچنین معاونت آموزشی و کسب اجازه از مدیران و مسئولان دانشگاه مربوطه مرتفع گردید.

تقدیر و تشکر

مقاله حاضر حاصل طرح مصوب معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه علوم پزشکی ایران به شماره ۱۲۴۱۹ بوده

تجهیزاتی/تکنولوژیک می‌توانند به‌عنوان راهکارهای زیربنایی بین المللی سازی برنامه‌های درسی حوزه پزشکی به کار رفته و آن را پیش‌بینی نمایند(زمانی منش ۱۳۹۶).

فتحی و همکاران(۱۳۹۱) در مطالعه خود راهبردهایی چون شناخت سایر نظام‌های آموزش، هم‌افزایی دانشگاه‌های داخلی، در نظر گرفتن گوناگونی‌ها به‌منظور غنی کردن آنچه تدریس می‌شود و چگونگی تدریس آن، به همراه استفاده از رویکرد آموزش از دور در قالبی ترکیبی با آموزش حضوری، از مهم‌ترین راهبردهای بین المللی سازی برنامه‌های درسی هستند(فتحی و اجارگاه و همکاران ۱۳۹۱). بهجتی و همکاران(۱۳۹۱) نیز در مطالعه خود در خصوص «مطالعه تطبیقی بین المللی کردن برنامه‌های درسی در چند کشور جهان» تبیین کرده‌اند که مهم‌ترین راهبرد کشورهای همچون آمریکا، کانادا، استرالیا و ژاپن بین المللی کردن برنامه درسی و یادگیری و الحاق محتوای بین المللی به برنامه‌های درسی موجود است. تغییر مکان فیزیکی استاد و دانشجو در قالب برنامه‌های مبادله کمتر مورد توجه است. امروزه بین المللی سازی برنامه‌های درسی بومی، ملی و محلی داخل هر کشور ارجحیت دارد(بهجتی و همکاران ۱۳۹۱).

فتحی و همکاران(۱۳۹۰) در مطالعه خود در خصوص «روند بین المللی سازی برنامه‌های درسی با رویکرد آموزش از دور» دریافتند در راستای بین المللی سازی و شناساندن فرهنگ و تمدن ایرانی به جهانیان، بین المللی سازی برنامه‌های درسی امری ضروری است. رویکرد آموزش از دور به‌واسطه‌ی انعطاف‌پذیری بالا و گذر از مرزهای جغرافیائی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی می‌تواند راهبردی اثرگذار در این فرآیند به شمار رود(فتحی و همکاران ۱۳۹۰).

به دلیل دگرگونی‌های شدیدی که امروزه دنیای آموزش پزشکی را تحت تأثیر قرار داده‌اند، ضروری است اهداف، برنامه‌ها و جهت‌گیری‌های دانشگاه‌ها بیش از پیش در کانون توجه واقع شوند. گردشگری سلامت، توسعه اعتباربخشی موسسه‌ای مراکز وابسته به دانشگاه، ارائه

IHEJ, Vol.7., No.3., Pp.27-60. [in Persian]

Knight J 1995, A National Study on Internationalization at Canadian Universities in Strategies for Internationalization of Higher Education: A Comparative Study of Australia, Canada, Europe, and the USA, ed. H. Amsterdam: *European Association for International Education [EAIE] in association with the Program on Institutional Management in Higher Education [IMHE] of the Organization of Economic Cooperation and Development [OECD]*, Pp. 99–120.

Knight J, & Wit H 1997, Internationalization of higher education in Asia Pacific countries. Amsterdam: *EAIE in cooperation with IDP Education Australia and IMHE/OECD*.

Knight J 2004, Internationalization Remodeled: Definition, Approaches, and Rationales. *Journal of Studies in International Education*, Vol.8., No. 1., Pp.5-31.

Knight J 2014, International Education Hubs: Student, Talent, Knowledge Models, Dordrecht. *Netherlands: Springer Publishers*.

Mayer P, & Wilde M 2013, Managing Change at Universities: A Selection of Case Studies from Africa and Saud East Asia, *University of Applied Sciences, Osnabruck*, Pp.1-161.

Office of the President 2017, University of Ottawa Internationalization Strategy, *University of Ottawa, Ottawa*, Pp.1-54.

Romani V 2009, The politics of higher education in the middle east: Problems and prospects, *Grown Center for Middle East Studies*.

Söderqvist M 2002, Internationalization and its Management at Higher Education Institutions: Applying Conceptual,

و دارای کسب اخلاق به سه شماره
IR.IUMS.REC.1397.799 مورخ ۱۳۹۷/۸/۶
می باشد.

References:

Bazargan A, Hossein-Gholizadeh R, & Dadras M 2011. International higher education in Iran. *Journal of Research & Planning in Higher Education*, Vol.58., Pp.1-17. [in Persian]

Behjati-Ardakani F, Yarmohamadian M, Foroughi A, et.al 2012, The comparative study of internationalizing the course plans, *Journal of Research in Course Planning*, Vol.2., No.6., Pp.80-92. [in Persian]

Ghasempour AD, Liaghatdar A, & Jafari SA 2012, Psychometric and internationalization of the course plans in the universities, *Journal of Cultural Researches*, Vol.4., No.4., Pp.1-24. [in Persian]

Griffith L 2017, International trends in higher education, *University of Oxford: International Strategy Office*.

Hamidifar F, Yousof YK, & Ebrahimi M 2018, Leadership and Management in Internationalizing the Higher Education, *Journal of Researching and Planning in the Higher Education*, Vol.23., No.1., Pp.49-53. [in Persian]

Heitor M 2015, How University Global Partnerships May Facilitate a New era of International Affairs and Foster Political and Economic Relations, *Journal of Technological Forecasting and Social Change*, Vol.95., Pp. 276–293.

Jons H, & Hoyler M 2013, Global geographies of higher education: The perspective of world university rankings, *Geoforum*, Vol.46., Pp.45–59.

Khorsandi TA 2012, Analysis of theoretical foundations and goals of internationalization of higher education,

- Wende M 1997, Missing Links: The Relationship between National Policies for internationalization and those for Higher Education in General in T. Kalvemark (ed.), National policies for the Internationalization of Higher Education in Europe, *Stockholm: Hogskoleverket Studies, National Agency for Higher Education*.
- Wit HD 2011, Trends, Issues and Challenges in Internationalization of Higher Education, *Hogeschool van Amsterdam, University of Applied Sciences, Amsterdam*, Pp.1-131.
- Wood RJ 1990, Toward cultural empathy: A framework for global education, *Journal of Educational Record*, Vol.4., Pp. 9-13.
- Zaker-Salehi G. & Salehi-Najafabadi M 2013, Registration of foreign students in Iran, *Journal of Higher Education in Iran*, Vol.4., No.3., Pp.65-92. [in Persian]
- Zamani-Manesh H, Khorsandi A, & Bakhtiari T 2017, Designing a native model for the internationalization of Iran's medical sciences universities: A qualitative study, *Journal of Research in Medical Education*, Vol.9., No.2., P.p.44-56. [in Persian]
- Zamani-Manesh H 2017, Factor analysis of the strategies of internationalizing the course plans in medical universities, *Journal of Medicine and Health*, Vol.26., No.3., Pp.197-212. [in Persian]
- Content and Discourse Analysis, *Helsinki: Helsinki School of Economics*.
- Stormiest NP 2007, Internationalization as a response to globalization: Radical shifts in university environments, *Journal of Higher Education*, Vol.53., No.1., Pp.81-105.
- Salmi J 2009, The Challenge of Establishing World-Class University, *The World Bank, Washington, DC*.
- University of Nottingham 2013, Malaysia Campus: Strategic Roadmap 2013-2020, *The University of Nottingham, Malaysia*, Pp.1-28.
- Vajargah KF, Ebrahimzadeh E, Farajollahi M, et al 2013, Internationalizing the Course Plans in Higher Education: The Challenges and Strategies, *Journal of training Sciences*, Vol.6, No.2, Pp. 45-66. [in Persian]
- Vajargah KF, Ebrahimzadeh E, Farajollahi M, et al 2012, Internationalization trends in course plans with virtual approach, *Journal of New Strategies in Educational Management*, Vol.1., No.2., Pp.77-106. [in Persian]
- Valiulis A 2006, The internationalization of Higher Education: A Challenge for Universities, *Global Journal of Engineering Education*, Vol.10., No.2.

Internationalization Roadmap of the Universities of Medical Sciences

Elham Movahed Kor*: Educational Officer, Faculty of Pharmacy, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Abstract: The purpose was to propose the internationalization roadmap in the University of Medical Sciences. Hence, a qualitative study was conducted to extract the components required to this purpose. The research field was one of the universities of the medical pole in the country. The qualitative phase was conducted through interviewing with the internationalization executers, educational executers and research executers. Then, the interviews were analyzed by using the content analysis method and MAXQDA10 software was used to analyze the qualitative data. Next, the content of the interviews was categorized into 3 categories, 8 concepts and 75 codes. The three main categories of study were as follows: 1) SWOT analysis; 2) Pivotal topic/Domain; and 3) Actions/Plans. The SWOT analysis included 43 codes and 4 concepts as follows: 1) Threats: 5 codes, 2) Weaknesses: 13 codes, 3) Strengths: 13 codes, 4) Opportunities: 12 codes. Moreover, the pivotal topic/domain included 23 codes and 2 concepts; and the goals included 5 codes; the prerequisites of the goals included 18 codes; the actions/plans included 9 codes and 2 concepts. Finally, developing the international affairs included 6 codes and explaining and developing the internationalization included 3 codes. According the dramatic changes affected the world of the medical education, it is imperative that the goals, the programs and the orientations of the universities be more in focus today.

Key words: Roadmap, Internationalization, University, Medical Sciences.

***Corresponding author:** Educational Officer, Faculty of Pharmacy, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

Email: elhammovahed1364@yahoo.com